

13/3/81

Ἡ Βουλὴ σήμερα

«Ἡ Βουλὴ σήμερα». Ὑποβαθμισμένη σὲ ὄργανο γιὰ τὴν τυπικὴ ἐπικύρωση κυβερνητικῶν ἀποφάσεων. Ἀποδυναμωμένη ἀπὸ τὴς ἐπεμβάσεις τῆς Ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Μὲ περιορισμένο τὸ ρόλο τῆς ἀντιπολίτευσης στὴν ἀντιπαλότητα, χωρὶς δυνατότητα ἐπηρεασμοῦ τῆς Κυβερνητικῆς πολιτικῆς. Κι ὡστόσο, θεσμὸς δυσαναπλήρωτος — ἂν ὄχι ἀναντικατάστατος. Βῆμα πληροφόρησης τοῦ λαοῦ Πλαίσιο εἰρηνικῆς πολιτικῆς συγκρούσεως. Χώρος ὅπου τὰ Κοινωνικὰ αἰτήματα καὶ ἡ λαϊκὴ ἀντίληψη μπαίνουν ἄμεσα μπροστὰ στὴν κυβέρνηση.

Ἀντιφάσεις καὶ ἀδυναμίες τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ θεσμοῦ — κυρίως ὅπως ὑλοποιεῖται σήμερα στὴν Ἑλλάδα — ἀλλὰ καὶ ἀρετές, δυνατότητες καὶ προοπτικὲς πού μέχρι τώρα ἔχουν μείνει ἀναξιοποίητες ἀναλύθηκαν χθὲς βράδυ στὴν ἐνδιαφέρουσα δημοσία συζήτηση πού ὀργάνωσε ἡ Ἑλληνικὴ Ἐταιρία Πολιτικῆς Ἐπιστήμης στὸν Δικηγορικὸ Σύλλογο Ἀθηνῶν μὲ θέμα «Ἡ Βουλὴ σήμερα».

Στὴν ἐνδιαφέρουσα ἀντιπαράθεση ἀπόψεων καὶ ἀποκαλυπτικῶν στοιχείων πήραν μέρος ὡς εἰσηγητὲς ὁ κ. Α. Ἀνδριανόπουλος, ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν (θέμα του «Σχέσεις Βουλῆς καὶ Κυβέρνησης»), ὁ καθηγητὴς κ. Κώστας Σημίτης (θέμα του «Ἡ λειτουργία τῆς ἀντιπολιτεύσεως»), ὁ δρ. Ν. Ἀλιβιζάτος (θέμα του «Βουλὴ καὶ Κυβέρνηση στὴ νομοθετικὴ λειτουργία») καὶ ὁ δρ. Γ. Μαυρογορδάτος (θέμα του «Ἡ Βουλὴ - ἀνάγκη καὶ δυ-

νάτοτητα προσαρμογῆς»). Τὴ συζήτηση προλόγισε καὶ συντόνισε ὁ καθηγητὴς κ. Γιάννης Μεταξάς, πρόεδρος τῆς Ἐταιρίας Πολιτικῆς Ἐπιστήμης.

Τὸν ἐνισχυμένο ρόλο τῆς ἐξωκοινοβουλευτικῆς ἀντιπολίτευσης στὶς περιπτώσεις τῆς αὐξημένης κυβερνητικῆς πλειοψηφίας στὴ Βουλὴ, ὑπογράμμισε ὁ κ. Α. Ἀνδριανόπουλος.

Μιά σοβαρὴ ἐπισημάνση του, πού θὰ μπορούσε νὰ χαρακτηριθεῖ ἀποκαλυπτικὴ ἀφοῦ προέρχεται ἀπὸ κυβερνητικὸ στέλεχος:

Ὅταν ἡ κυβέρνηση διαπραγματεύεται ἐξωκοινοβουλευτικὰ αἰτήματα συχνὰ ὑπάρχει ὡς ἀντιτιθέμενη ὁμάδα πιέσεως, ἡ διοικητικὴ γραφειοκρατία, ἰδίως ὅταν πρόκειται γιὰ αἶτημα ἀποκαλυπτικῶν τῶν συνθηκῶν λειτουργίας τῆς διοίκησης.

Ἡ Βουλὴ ἔχει ὑποβαθμιστεῖ σὲ ὄργανο γιὰ τὴν τυπικὴ ἐπικύρωση κυβερνητικῶν ἀποφάσεων. Οἱ λύσεις ἐρχοῦνται ἀπὸ τὴν ἐκτελεστικὴ ἐξουσία καὶ συχνὰ οὔτε κι αὐτοὶ οἱ κυβερνητικοὶ βουλευτὲς δὲν ἔχουν δυνατότητα νὰ τὴς ἐπηρεάσουν.

Τὰ παραπάνω ἐπισημάνει ὁ καθηγητὴς κ. Κώστας Σημίτης. Ὁχι θέβαια, γιὰ νὰ ὑποστηρίξει ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι ἀχρηστὴ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ὑπομνηματίσει ὅτι ὅταν ἡ ἀντιπολίτευση ἐπιδιώκει ἀλλαγές στὴ δομὴ τῆς κοινωνίας, εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ διαφοροποιήσει τὸν τρόπο τῆς πολιτικῆς τῆς δράσης.

Ἀποδυναμωμένος ὁ ρόλος τῆς Βουλῆς στὸ νομοπαραγωγικὸ ἔργο: Ἐπακόλουθο τῆς ἐνίσχυσης τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας στὸ σύγχρονο παρεμβατικὸ καπιταλιστικὸ κράτος. Ἀπόρροια τοῦ ἰδιόμορφου δικομματισμοῦ πού χαρακτηρίζει τὸ πολιτικὸ σύστημα τῆς χώρας τὰ τελευταῖα χρόνια. Συνέπεια συνταγματικῶν ρυθμίσεων πού μποροῦν νὰ δώσουν λαβὴ σὲ σοβαρὲς παρερμηνείες.

Στηριγμένη σὲ ἀναλυτικὰ στοιχεία καὶ ἐνισχυμένη μὲ τὰ στατιστικὰ δεδομένα τῆς μεταδικτατορικῆς περιόδου, ἡ ἀποψη αὐτὴ ἐκτέθηκε ἀπὸ τὸν κ. Ν. Ἀλιβιζάτο.

Ἡ «κρίση τοῦ κοινοβουλίου» δὲν εἶναι οὔτε σύγχρονη (ἀναφέρεται ἐδῶ κι ἕναν αἰῶνα) οὔτε ἀπόλυτη. Ὁ κοινοβουλευτικὸς θεσμὸς ἔχει ἀποδειχθεῖ ἐκπληκτικῆς διάρκειας, ἀντοχῆς καὶ προσαρμοστικότητας, τόνισε ὁ τελευταῖος εἰσηγητὴς κ. Γ. Μαυρογορδάτος.

Τὸ κοινοβούλιο μπορεῖ καὶ σήμερα νὰ ἐπιτελεῖ ὀρισμένους κρίσιμες λειτουργίες, ὅπως ἰδίως ἡ νομιμοποίηση τοῦ πολιτεύματος καὶ εἰδικότερα ἡ ἐξασφάλιση θεσμικοῦ πλαισίου εἰρηνικῆς πολιτικῆς οὐγκρούσεως. Χρειάζεται, ὡστόσο, εἶπε ὁ εἰσηγητὴς, νὰ γίνουν δομικὲς μεταρρυθμίσεις, νὰ ἐνισχυθεῖ ὁ κοινοβουλευτικὸς ἔλεγχος, νὰ ἐκλογικευθεῖ ἡ νομοθετικὴ λειτουργία (λιγότερα καὶ ἀρτιότερα νομοσχέδια), νὰ πάψει τὸ μονοπώλιο τῶν στοιχείων καὶ τῶν στελεχῶν τῆς διοίκησης ἀπὸ τὴν κυβέρνηση, ν' ἀποκτήσει ἡ Βουλὴ σύγχρονο τεχνολογικὸ ἐξοπλισμὸ, νὰ γίνονται δημόσια καὶ οἱ συνεδριάσεις τῶν τμημάτων.

ΔΙΝΑ ΑΛΕΣΙΟΥ

Ματιές

Ὁ φόβος

Δεκαεφτά μέρες ἔχουν περάσει, ἀπὸ τὸν μεγάλο σεισμὸ τῆς 24ης Φεβρουαρίου καὶ ἡ Ἀθῆνα, ἀκόμα νὰ συνέλθει. Πίσω ἀπὸ κάθε δόνηση, παραμονεύει ὁ φόβος. Πίσω ἀπὸ τὸ φόβο, κρύβεται ὁ πανικός. Καὶ πίσω ἀπὸ τὸν πανικό, μιά μάνα, πού ἀρπάζει τὰ παιδιά τῆς ἀπὸ τὸ κρεβάτι καὶ τὰ στέλνει νὰ κοιμηθοῦν σὲ ἀπέναντι οἰκόπεδο...

«Ἀδύνατον νὰ συνεχίσουμε. Δὲν πατάει ψυχὴ στὸ θέατρο. Θὰ κλείσουμε» Μοῦ τόλεγε, χθὲς, μιά γνωστὴ ἡθοποιός, πού κι ἡ ἴδια δὲν εἶχε ἀπαλλαγεῖ ὄλοτελα ἀπὸ τὸ φόβο: κάθε, πού κουνιόταν λίγο τὸ τραπέζι μου, ἀπὸ μιά ἀσχετὴ αἰτία, τινάζοταν ἀπάνω καὶ ἀναφώνουσε, ἑλαφρῶς τρομοκρατημένη «σεισμὸς»!

Τί θὰ γίνεῖ; Δὲν τὸ ξέρω. Ἐκεῖνο πού ξέρω εἶναι, πὼς ἡ ζωὴ μας θὰ γίνεῖ ἀβίωτη, ἂν ἐξακολουθήσουμε νὰ περπατάμε τρεκλίζοντας, ἐπειδὴ ὁ σεισμὸς μπερδεύεται στὰ πόδια μας. Εἶναι ἀνάγκη, νὰ συνέλθουμε. Νὰ καταλάβουμε, πὼς ἐφόσον ὁ 6,6 δὲν ἔριξε κάτω τὰ σπῖτια μας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τὰ ρίξει ἕνας ἄλλος σεισμὸς, μικρότερης ἰσχύος.

Τὴν ἴδια στιγμή, νομίζω, ὅτι τόσο τὰ θέατρα, καὶ οἱ κινηματογράφοι, ὅσο καὶ τὰ διάφορα κέντρα διασκέδασης, πρέπει νὰ συνεχίσουν τὴ λειτουργία τους. Ὁ κόσμος, πού σήμερα τὰ ἀποφεύγει, τὰ χρειάζεται, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Καὶ αὐριο, σίγουρα θὰ τὰ ξαναγεμίσει. Ἐνῶ, ἂν τὰ βρεῖ μὲ κατεδαφισμένα τὰ ρολλά, θ' ἀρπάζει νὰ τὰ ξανα-